

L
G
D Brama na
Podlasie

RAPORT EWALUACYJNY

Z WDRAŻANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU
I FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA
„BRAMA NA PODLASIE”
W ROKU 2016

Raport opracowany przez *Zespół ds. monitoringu i ewaluacji*
Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”

Wysokie Mazowieckie, marzec 2017

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

Podlaskie

L
G
D Brama na
Podlasie

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści:

1. OGÓLNE INFORMACJE O EWALUACJI	3
2. METODOLOGIA I ZAKRES BADANIA	4
3. ZAŁOŻENIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU I OKREŚLENIE WSKAŹNIKÓW JEJ REALIZACJI	6
4. WYNIKI REALIZACJI ZADAŃ I OSIĄGNIĘTYCH WSKAŹNIKÓW	9
4.1. Zrealizowane nabory wniosków	9
4.2. Realizacja działań ujętych w Planie Komunikacji	15
4.2.1. Harmonogram działań aktywizujących i wskaźniki realizacji	15
4.2.2. Ocena skuteczności zrealizowanych działań	21
4.2. Funkcjonowanie biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”	25
5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	28
6. ZAŁĄCZNIKI	29

Opracowanie objęte jest prawem autorskim. Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie i rozpowszechnianie zabronione. Zakaz rozpowszechniania i udostępniania w serwisach internetowych.

1. OGÓLNE INFORMACJE O EWALUACJI

Zgodnie z definicjami słownikowymi ewaluacja to oszacowanie lub osąd dotyczący wartości danego procesu, zjawiska lub obiektu. Ewaluacja jest odrębnym i usystematyzowanym rodzajem badań społeczno-ekonomicznych z ogólnie przyjętymi standardami i metodologią. Najbliższym terminem odpowiadającym słowu „ewaluacja” jest słowo „ocena”.

Ewaluacja polega na zbieraniu oraz interpretacji danych dotyczących podjętych w trakcie realizacji projektu działań, pod kątem stopnia realizacji określonych celów, a także zgodności z przyjętymi założeniami.

Podstawowym podziałem ewaluacji jest klasyfikacja ze względu na czas prowadzonych badań. Rozróżniamy w ten sposób następujące rodzaje ewaluacji:

1. Ewaluacja **ex-ante** - przeprowadzana przed wdrożeniem projektu, w celu oceny potrzeb w określonym obszarze oddziaływania oraz określenia celów projektu pod kątem zidentyfikowania problemów, a także grupy docelowej.
2. Ewaluacja **mid-term** - prowadzana w określonym momencie realizacji projektu tj. w połowie. Jej zadaniem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów w świetle wcześniej przeprowadzonej ewaluacji wstępnej ze szczególnym uwzględnieniem osiągniętych poziomów wskaźników produktu i rezultatu. Wyniki tej ewaluacji służą ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych.
3. Ewaluacja **on-going** - przeprowadzana „na bieżąco”. Badanie w trakcie realizacji projektu mające na celu ocenę jego przebiegu oraz identyfikację tych elementów, które wymagają modyfikacji lub usprawnienia, w celu dalszej sprawnej realizacji zaplanowanych działań i głównego celu projektu.
4. Ewaluacja **ex-post** – przeprowadzana na koniec realizacji i jest oceną stopnia zrealizowania projektu oraz jego efektów. Bada skuteczność i efektywność podjętej interwencji, a także jej długotrwałe oddziaływanie. Stanowi cenne źródło informacji dla inicjatyw podejmowanych w danym obszarze działania.

Badania ewaluacyjne przeprowadzane są o określone kryteria, najczęściej stosowanymi są:

- **trafność (relevance)** – ocena adekwatność planowanych celów do zidentyfikowanych w diagnozie potrzeb. Analiza tego kryterium wykorzystywana jest przed rozpoczęciem i w pierwszej fazie wdrażania interwencji,
- **skuteczność (effectiveness)** – ocena stopnia realizacji zakładanych celów, skuteczność użytych metod oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty,
- **efektywność (efficiency)** – ocena relacji poniesionych nakładów finansowych do otrzymanych rezultatów,
- **użyteczność (utility)** – ocena rzeczywistych efektów wywołanych przez realizację projektu/interwencji (zarówno planowanych jak i ubocznych). Ocena użyteczności prowadzona jest po zakończeniu realizacji projektu lub w jego końcowej fazie,
- **trwałość (sustainability)** – ocena ciągłości efektów podjętych działań. Kryterium pozwala na uzyskanie informacji czy w perspektywie średnio i długookresowej rezultaty przyczynią się do pozytywnych zmian w grupie oddziaływania na poziomie na regionu czy kraju.

Ewaluacja wykorzystuje wiele narzędzi badawczych m.in. sprawozdania i dokumenty, które powstały podczas wdrażania zaplanowanych działań. Zakres planowanych działań musi być dokładnie przemyślany. Poprawnie zaplanowana i przeprowadzona ewaluacja jest bowiem źródłem wielu rzetelnych i istotnych danych, a wyciągnięte z nich wnioski służą usprawnieniu i poprawie efektywności podejmowanych działań.

2. METODOLOGIA I ZAKRES BADANIA

Długotrwały okres realizacji LSR wymusza konieczność bieżącej oceny stanu realizacji podejmowanych działań, aby umożliwić maksymalną realizację założonych celów i wskaźników. Niniejsze opracowanie ma charakter sprawozdawczo – monitorujący. Ze względu na rodzaj badania zastosowano typ ewaluacji *ex-post* dla zakończonego roku kalendarzowego 2016. Wyniki badania mogą być wykorzystane w celu zmiany wdrażania poszczególnych działań zaplanowanych w następnych latach, a także do dostosowania działalności aktywizującej wynikającej z *Planu Komunikacji* do potrzeb mieszkańców obszaru LGD „Brama na Podlasie”.

Ewaluacja działalności Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie” skupiła się na:

- określeniu stopnia realizacji wskaźników produktu i rezultatów, czyli liczby i rodzaju zaplanowanych operacji zarówno przez Stowarzyszenie w ramach działalności, jak i beneficjentów naborów organizowanych w ramach działania LGD,
- ocenie działalności Stowarzyszenia przez Członków, mieszkańców oraz beneficjentów,

Zakres badania obejmuje działania LGD od rozpoczęcia wdrażania Strategii 2014-2020 do końca 2016 roku na obszarze 16 gmin z powiatu wysokomazowieckiego, bielskiego i zambrowskiego tj. miasta Brańsk i gminy Brańsk, miasta Zambrów i gminy Zambrów, miasta Wysokie Mazowieckie i gminy Wysokie Mazowieckie, gmin: Szumowo, Rutki, Kołaki Kościelne, Kulesze Kościelne, Szepietowo, Czyżew, Nowe Piekuty, Klukowo, Rudka, Ciechanowiec.

Podczas przeprowadzonych badań zastosowano następujące kryterium:

- **kryterium skuteczności** - badanie pozwoli stwierdzić, czy wszystkie zaplanowane na dany okres działania zostały zrealizowane, a także w jakim stopniu zostały osiągnięte wskaźniki po pierwszym roku wdrażania LSR,

Celem badania było udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

Jaki jest stopień realizacji *Planu Komunikacji*?

W jakim stopniu zostały zrealizowane wskaźniki rezultatu i produktu założone w *Planie Komunikacji*?

Jak przebiegała realizacja zadań z zakresu *kosztów bieżących i animacji*?

Co wynika z analizy przeprowadzonych naborów wniosków?

Badanie zostało zrealizowane z wykorzystaniem następujących metod i technik badawczych:

1. Analiza danych zastanych (desk research) - w której wykorzystano następujące źródła danych:

- Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”,
- zestawienie rzeczowo - finansowe wniosku na koszty bieżące Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”,
- sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji *Planu Komunikacji* w roku 2016,
- statystyki z organizowanych przez LGD naborów
- opracowania i dokumenty utworzone w ramach realizacji określonych zadań,
- informacje zamieszczane na stronie internetowej, portalu Facebook oraz w prasie, na temat bieżącej działalności Stowarzyszenia,
- wnioski o dofinansowanie projektów, które są w trakcie weryfikacji oraz w trakcie realizacji
- dostępne dane i opracowania, powstałe w trakcie wdrażania LSR, w tym związane z wynikami naborów w ramach poszczególnych konkursów.

2. Badania ankietowe – w ramach badania uzyskano 188 ankiet ewaluacyjnych:

- ankiety ewaluacyjne dla mieszkańców – zostały wysłane do Urzędów Miast/Gmin, które pośredniczyły w dotarciu do mieszkańców. Zebrane ankiety zostały przekazane przez powyższe podmioty osobiście lub drogą elektroniczną. Łącznie zebrano 160 ankiet,
- ankiety ewaluacyjne dla beneficjentów – zostały przekazane drogą mailową podmiotom, które złożyły wnioski o dofinansowanie w ramach naborów ogłaszanych przez LGD „Brama na Podlasie”. Łącznie zebrano 13 ankiet,
- ankiety ewaluacyjne dla Członków Stowarzyszenia – zostały przekazane drogą mailową członkom Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”. Łącznie zebrano 15 ankiet.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka respondentów badań ewaluacyjnych

	N	%		N	%
Płeć			Wiek		
Kobieta	128	68 %	Do 29 lat	35	18,62 %
Mężczyzna	60	32 %	30-50 lat	97	51,60 %
			51-65 lat	54	28,72 %
			Powyżej 65 lat	2	1,06 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet ewaluacyjnych.

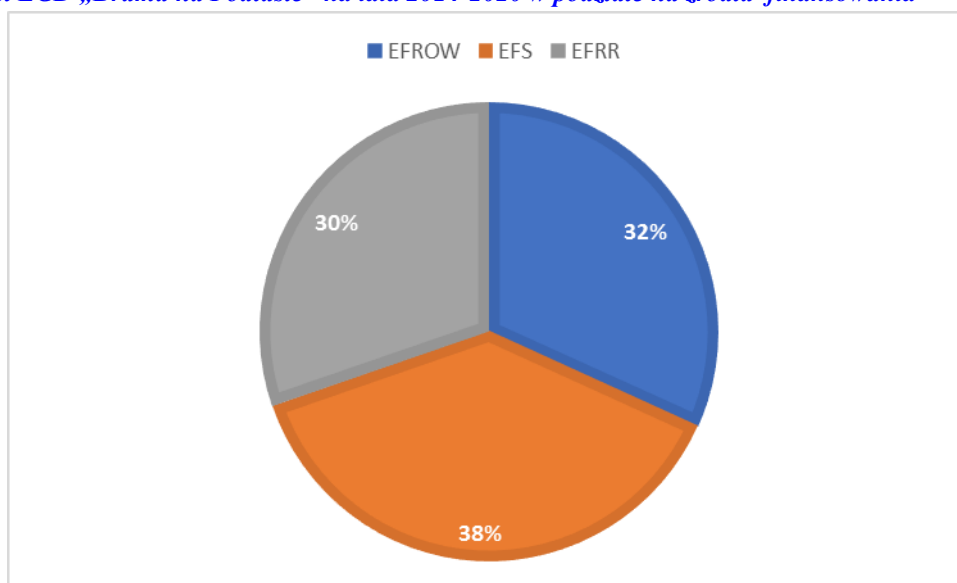
Respondentami ankiet ewaluacyjnych było 188 osób – mieszkańców obszaru działania LGD „Brama na Podlasie”. Kobiety stanowiły 68 % badanych, a mężczyźni 32 %. Przeważającą grupą wiekową ankietowanych był przedział 30-50 lat, aż 97 osób (51,6 %) stanowiły osoby w powyższym przedziale. Respondenci w wieku 51-65 lat stanowili 28,72 %, grupa wiekowa do 29 lat to 18,62 %, natomiast osoby powyżej 65 lat jedynie 1,06 % (2 osoby).

3. ZAŁOŻENIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU I OKREŚLENIE WSKAŹNIKÓW JEJ REALIZACJI

Lokalna Strategia Rozwoju jest punktem wyjścia dla działalności podejmowanej przez Stowarzyszenie LGD „Brama na Podlasie”. Na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT zostały wyznaczone trzy cele ogólne, które będą realizowane przez przedsięwzięcia określone w celach szczegółowych.

Przedsięwzięcia określone w Strategii są finansowane z trzech funduszy tj. Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Budżet przeznaczony na realizację zadań w latach 2014-2020 to 32 124 254 zł. (EFS – 12 196 293 zł; EFRR – 9 727 961 zł; EFRROW – 10 200 000 zł).

Wykres 1. Budżet LGD „Brama na Podlasie” na lata 2014-2020 w podziale na źródła finansowania

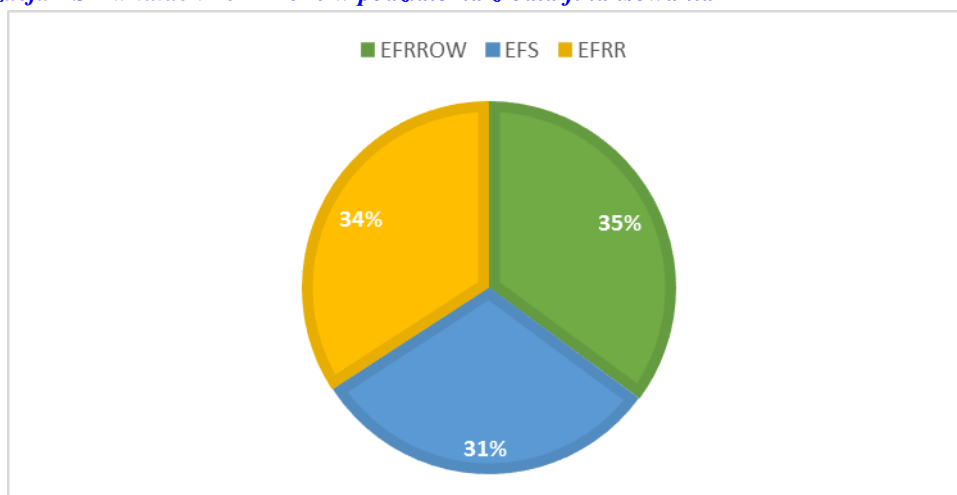

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Lokalnej Strategii Rozwoju „Brama na Podlasie” 2014-2020.

Zakres wsparcia obejmuje:

- **realizację LSR** - (zgodnie z art. 35 ust.1 lit b rozporządzenia nr 1303/2016) finansowana jest z trzech funduszy zgodnie z następującym podziałem wsparcia EFS 8 746 293 zł, EFRR 9 727 96 zł i EFRROW 10 000 000 zł.
- **projekty współpracy** - (zgodnie z art. 35 ust.1 lit c rozporządzenia 1303/2013) finansowane będą z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i przewidziano na ten cel 200 000 zł.
- **koszty bieżące i działania aktywizacyjne mieszkańców** - (art. 35 ust. 1 lit. d i e rozporządzenia 1303/2013) w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zaplanowano wydatki w kwocie 3 450 000 zł.

Wykres 2. Realizacja LSR w latach 2014-2020 w podziale na źródła finansowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Lokalnej Strategii Rozwoju „Brama na Podlasie” 2014-2020.

Analizując budżet Strategii przeznaczony na realizację LSR tj. nabory wniosków na lata 2014-2020 zauważa się porównywalny poziom środków zaplanowanych do wydatkowania z każdego ww. źródła. Najmniej środków pochodzi z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Poniżej zestawienie celów realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Realizacja przedstawionych założeń zostanie osiągnięta poprzez wskaźniki produktu i rezultatu opisane szczegółowo w Lokalnej Strategii Rozwoju.

Tabela 2. Zestawienie celów LSR

CELE LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU	
Cel ogólny I. Edukacja i aktywizacja mieszkańców na rzecz wspierania rozwoju lokalnego LGD	
Cel szczegółowy 1.1. Podniesienie jakości kształcenia dzieci i młodzieży na terenie LGD	
Przedsięwzięcie 1.1.1.	Wzbogacenie oferty edukacyjnej placówek wychowania przedszkolnego
Przedsięwzięcie 1.1.2.	Podniesienie jakości oferty edukacyjnej dla małych szkół kształcenia ogólnego
Przedsięwzięcie 1.1.3.	Infrastruktura związana z opieką przedszkolną
Cel szczegółowy 1.2. Zwiększenie uczestnictwa osób defaworyzowanych w życiu społeczności LGD	
Przedsięwzięcie 1.2.1.	Wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej
Przedsięwzięcie 1.2.2.	Kształtowanie otoczenia wspierającego osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
Cel szczegółowy 1.3. Zwiększenie aktywności mieszkańców LGD poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	
Przedsięwzięcie 1.3.1.	Wzmacnianie kapitału społecznego w zakresie budowania społeczeństwa obywatelskiego i podnoszenia kompetencji lokalnych liderów
Przedsięwzięcie 1.3.2.	Zachowanie dziedzictwa obszaru.
Cel ogólny II. Zrównoważona i efektywna gospodarka lokalna obszaru LGD	
Cel szczegółowy 2.1. Wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości i przetwórstwa na terenie LGD	
Przedsięwzięcie 2.1.1.	Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD
Przedsięwzięcie 2.1.2.	Współpraca na rzecz promocji produktów lokalnych
Cel szczegółowy 2.2. Powrót na rynek mieszkańców LGD znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej	
Przedsięwzięcie 2.2.1.	Bezwrotne dotacje dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku

	pracy
Cel ogólny III. Dostępność i atrakcyjność infrastrukturalna obszaru	
Cel szczegółowy 3.1. Poprawa stanu ogólnodostępnej infrastruktury technicznej i wsparcie działań na rzecz ochrony środowiska	
Przedsięwzięcie 3.1.1.	Modernizacja infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom
Przedsięwzięcie 3.1.2.	Upowszechnienie postaw pro-ekologicznych w społeczności lokalnej
Cel szczegółowy 3.2. Zwiększenie dostępności mieszkańców do zrewitalizowanych obszarów służących poprawie jakości życia mieszkańców LGD	
Przedsięwzięcie 3.2.1.	Rewitalizacja obiektów, terenów i przestrzeni użyteczności publicznej
Przedsięwzięcie 3.2.3.	Inwestycje w obiekty działające w sferze dziedzictwa kulturowego zmierzające do zwiększenia ich dostępności dla mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Lokalnej Strategii Rozwoju „Brama na Podlasie” 2014-2020.

4. WYNIKI REALIZACJI ZADAŃ I OSIĄGNIĘTYCH WSKAŹNIKÓW

4.1. Zrealizowane nabory wniosków

W roku 2016 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” przeprowadziło 4 nabory w ramach następujących przedsięwzięć, które odbyły się zgodnie z zaplanowanym harmonogramem:

Przedsięwzięcie 3.2.2. Rozwój infrastruktury pełniące funkcje kulturalne, rekreacyjne

- Nabór 1/2016 odbył się w terminie 26.08-9.09.2016,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 1 260 490,00 zł,
- w ramach naboru wpłynęło 7 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 884 393,00 zł,
- podpisano 7 umów.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Gmina Miejska Wysokie Mazowieckie	Przebudowa fontanny w parku miejskim.
Gmina Zambrów	Dostawa i montaż placów zabaw w miejscowościach Grochy Pogorzele, Krajewo-Ćwikły i Bacze Mokre
Gmina Szepietowo	Modernizacja budynku zaplecza szatniowego na stadionie miejskim w Szepietowie na cele rekreacyjne
Gmina Szepietowo	Utworzenie miejsc rekreacji i wypoczynku w miejscowości Szepietowo i Szymbory-Jakubowięta
Gmina Nowe Piekuty	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy Nowe Piekuty.
Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny z Fatimy w Ciechanowcu	Budowa siłowni zewnętrznej wraz z utwardzeniem nawierzchni
Ochotnicza Straż Pożarna w Kruszach-Łubnicach	Wykorzystanie potencjału świetlic wiejskich oraz stworzenie infrastruktury rekreacyjnej na terenie gminy Kołaki Kościelne.

Przedsięwzięcie 1.3.2. Zachowanie dziedzictwa obszaru

- Nabór 2/2016 odbył się w terminie 26.08-9.09.2016,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 633 490,00 zł,
- w ramach naboru wpłynęły 3 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 533 000,00 zł,
- podpisano 3 umowy.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Przenajświętszej w Rudce	Rewitalizacja i remont zabytkowego ogrodzenia przy kościele Trójcy Przenajświętszej w Rudce
Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Doroty w Rosochatem Kościelnem	Remont zabytkowej dzwonnicy w Zespole Kościoła Parafialnego pw. Św. Doroty w Rosochatem Kościelnem
Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Bartłomieja Apostoła	Renowacja zabytkowej plebanii parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Bartłomieja Ap. w Kuleszach Kościelnych

Przedsięwzięcie 2.1.1. Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD (podejmowanie działalności gospodarczej)

- Nabór 3/2016 odbył się w terminie 5.12.-19.12.2016,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 1 500 000,00 zł,
- w ramach naboru wpłynęło 26 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 1 958 000,00 zł,
- wpłynęły 3 protesty,
- wnioski w trakcie weryfikacji.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Tomczuk Damian	Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług projektowania architektonicznego
Drewnowska Monika	Podjęcie działalności gastronomicznej
Grabarz Sławomir	Podjęcie działalności gospodarczej - gabinetu weterynaryjnego ES-VET
Zbrzeźniak Sławomir	Świadczenie usług budowlano-remontowych i ogrodniczych
Sokół Adrianna	Założenie studia filmowo-fotograficznego AS Studio
Dmochowska Milena	Sklep zielarsko medyczny.
Gawrychowska Justyna	Szkoła Rodzenia - Dar życia
Rogalewska Hanna	Założenie firmy "PerFekto" – profesjonalne i ekologiczne utrzymanie czystości.
Kalinowski Marek	Powstanie firmy AUTONAPRAWA Marek Kalinowski
Kaczyński Tomasz	Podjęcie działalności gospodarczej - gabinetu weterynaryjnego
Mioduszewski Krzysztof Aleksander	Utworzenie mobilnego serwisu maszyn
Buczkowska Anna	Fabryka Przyszłych Inżynierów
Zaręba Ludwina	Zakup środków trwałych oraz przeprowadzenie prac modernizacyjnych przez Ludwinę Zaręba w celu utworzenia działalności gospodarczej i wprowadzenia innowacyjnych usług na lokalny rynek usług kosmetycznych.
Zaręba Eliza	Akademia Piękna
Krysiak Rafał	Założenie działalności gospodarczej "PHU Rafał Krysiak"
Zaręba Joanna	Podjęcie działalności gastronomicznej
Murach Roman	Mobilna myjnia parowa "EKO-PARA"
Niemira Leszek	Podjęcie działalności gospodarczej w zakresie innowacyjnych systemów nadążnych wykorzystywanych w OZE
Rykaczewski Daniel	Pracownia reklamy
Wiernicki Łukasz	Salon groomerski – salon pielęgnacji zwierząt
Jastrzębska Anna	Mobilny gabinet lekarski
Zawistowski Artur	Powstanie nowego podmiotu gospodarczego i zakup nowoczesnych środków trwałych w celu świadczenia usług wykończeniowych.
Gosk Łukasz	Mobilny zakład wulkanizacyjny WULKO-MECH ŁUKASZ GOSK
Dąbrowski Paweł Mateusz	Podjęcie działalności handlowej
Jankowska Kinga	Założenie działalności gospodarczej "PHU Kinga Jankowska"
Tymińska Anna	Montaż i serwis urządzeń klimatyzacyjnych oraz wentylacji

Przedsięwzięcie 2.1.1. Wsparcie przedsiębiorczości na ternie LGD (rozwijanie działalności gospodarczej)

- Nabór 4/2016 odbył się w terminie 5.12.-19.12.2016,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 2 000 000,00 zł,
- w ramach naboru wpłynęło 24 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 5 262 739,60 zł,
- wpłynęło 6 protestów,
- wnioski w trakcie weryfikacji.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Hurt i Detal Artykuły Spożywczo-Rolne Anna Siekierko	Rozbudowa przedsiębiorstwa Hurt i Detal Artykuły Spożywczo-Rolne Anna Siekierko
Zakład Mechaniki Pojazdowej Artykuły Motoryzacyjne i Przemysłowe Bogdan Szebietowski	Rozszerzenie oferty usług serwisowych Zakładu Mechaniki Pojazdowej, Artykuły Motoryzacyjne i Przemysłowe Bogdan Szebietowski
Usługi i Handel Dariusz Kostro	Dokończenie budowy strzelnicy sportowej wraz z doposażeniem w miejscowości Włosty Olszanka.
Przedsiębiorstwo Handlowo- Usługowe Franciszek Kuczewski	Zwiększenie konkurencyjności P H-U FRANCISZEK KUCZEWSKI poprzez zakup nowoczesnych urządzeń
Drewnowski Zenon Roman	Rozwój działalności gastronomicznej

Polna Dmochowska Spółka Jawna	Poszerzenie usług firmy POLNA DMOCHOWSKA SPÓŁKA JAWNA.
Kaczyńska Teresa	Utworzenie nowoczesnego centrum consultingowego pod nazwą "Projekt KJB"
Drewnowski Marcin	Rozszerzenie działalności o świadczenie usług noclegowych
"SIMON" - Szymon Modzelewski	Zakup nowych maszyn na usługi
JANPOL Krzysztof Jankowski	Zakup nowych maszyn do hali produkcyjnej
Gromek Car Service Gromek Mateusz	Doposażenie warsztatu wraz z utwardzeniem placu celem zwiększenia konkurencyjności firmy na rynku oraz stworzenie miejsc pracy
U JANA s.c. G. D. Łopuski M. Morzy	Rozwój firmy U JANA s.c. G.D. Łopuski M. Morzy poprzez dywersyfikację usług z zakresu gospodarki niskoemisyjnej
AUTO NAPRAWA "TACAR" Tomasz Andrzejczyk	Rozwój działalności gospodarczej poprzez dywersyfikację usług firmy AUTO NAPRAWA "TACAR" Tomasz Andrzejczyk
Witkowska Justyna	Zakup nowoczesnego jachtu motorowego
Puchalska Maria Jolanta	Zakup wyposażenie lokalu gastronomicznego oraz samochodu dostawczego
Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe "TARPOL" Władysław Żero	Rozwój działalności gospodarczej poprzez wdrożenie nowych technologii produkcji elementów drewnianych oraz stworzenie nowego produktu w postaci pelletu drzewnego
SEBO Sebastian Liżewski	Podwyższenie konkurencyjności przedsiębiorstwa oraz zwiększenie poziomu zatrudnienia poprzez zakup maszyn i urządzeń do mobilnego zakładu mechanicznego
Sylwester Włostowski SYL-MAR	Rozwój działalności gospodarczej w zakresie scenotechniki
ML-TECH SP. Z O.O.	Rozwijanie działalności gospodarczej poprzez wprowadzenie nowego produktu do sprzedaży
Kaczyński Michał	Budowa Gabinetu Weterynaryjnego oraz zwiększenie skali świadczonych usług.
"MEB-LUX" Zakład Meblarsko-Stolarski Robert Zaremba	Rozwój działalności gospodarczej poprzez zakup innowacyjnych urządzeń
Węgrowski Piotr Jacek	Poszerzenie usług Firmy Usługowej "DROWEX " Piotr Węgrowski
Drzewiecki Piotr	Rozszerzenie oferty usług PC-NET Piotr Drzewiecki
ZP Herman Ewelina Gotowicka	Rozwój działalności ZP HERMAN poprzez zwiększenie produkcji z zachowaniem wysokiej jakości wyrobów

Analizując zestawienia dotyczące poszczególnych naborów zauważa się dużą różnorodność zakresu tematycznego składanych wniosków oraz szeroki wachlarz beneficjentów (jst, ngo, parafie, przedsiębiorcy i osoby fizyczne).

Tabela 3. Podsumowanie naborów w roku 2016

Nazwa działania	Liczba konkursów	Limit naborów (w PLN)	Liczba złożonych wniosków	Łączna wnioskowana kwota refundacji (w PLN)
Rozwój infrastruktury pełniące funkcje kulturalne, rekreacyjne	1	1 260 490	7	884 393,00
Zachowanie dziedzictwa obszaru	1	633 490	3	533 000,00
Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD (podejmowanie działalności gospodarczej)	1	1 500 000	26	1 958 000
Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD (rozwijanie działalności gospodarczej)	1	2 000 000	24	5 262 739,60

Źródło: opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR.

Projekty wybrane do dofinansowania zakładają realizację wskaźników zgodnie z poniższym zestawieniem. Należy mieć na uwadze fakt, iż zestawienie zostało wykonane w oparciu o dane zawarte we wnioskach o dofinansowanie złożonych w ramach naborów. Ostateczna wartość osiągniętych wskaźników zostanie określona po realizacji projektów na podstawie ankiet monitorujących, dostarczonych przez beneficjentów.

Tabela 4. Zakładana realizacja wskaźników produktu i rezultatu

NABÓR	WSKAŹNIKI PRODUKTU				WSKAŹNIKI REZULTATU			
	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa LSR	Wartość zakładana do realizacji zgodnie z ogłoszeniem	Wartość wynikająca ze złożonych wniosków	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa LSR	Wartość zakładana do realizacji zgodnie z ogłoszeniem	Wartość wynikająca ze złożonych wniosków
1/2016	liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	30	11	16	wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	3600*	nd	nd
2/2016	liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	30	3	3	wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty	900*	nd	nd
	liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury	8	1	0				
3/2016	liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	40	20	20	liczba utworzonych miejsc pracy	47	nd	56**
4/2016	liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	10	10	9	liczba utworzonych miejsc pracy		nd	

*zakładany wzrost w stosunku do roku bazowego

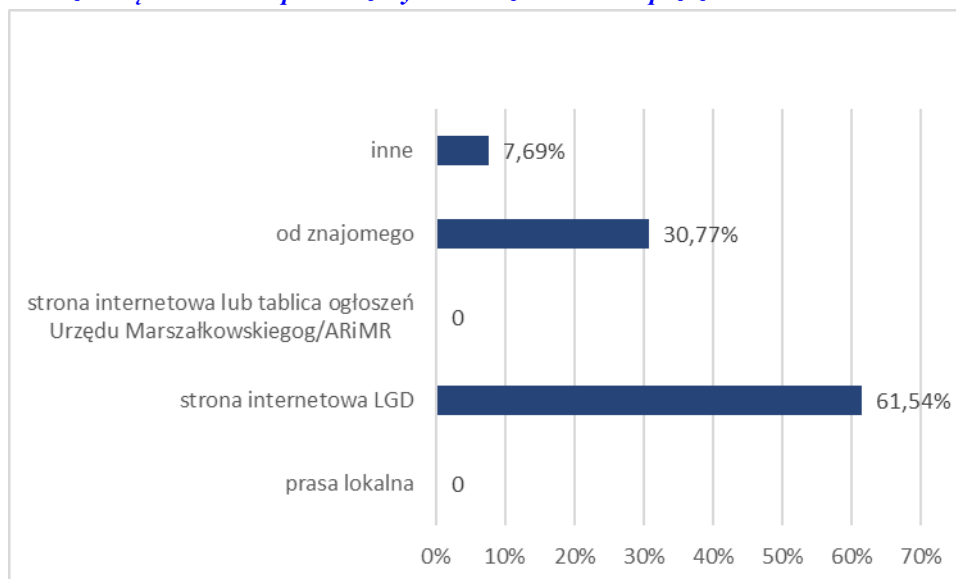
** w zaokrągleniu (w dół) do pełnych miejsc pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych we wnioskach o dofinansowanie projektów.

Beneficjenci o prowadzonych przez LGD naborach byli informowani poprzez: prasę, stronę internetową Stowarzyszenia oraz profil na portalu Facebook, a także ogłoszenia w siedzibie Stowarzyszenia i

instytucjach publicznych zrzeszonych gmin. Wśród ankietowanych (beneficjentów) 61,54 % wskazało, iż informacje o naborze uzyskało ze strony internetowej Stowarzyszenia.

Wykres 3. Skąd dowiedział się Pan/Pani o prowadzonym naborze wniosków przez LGD?

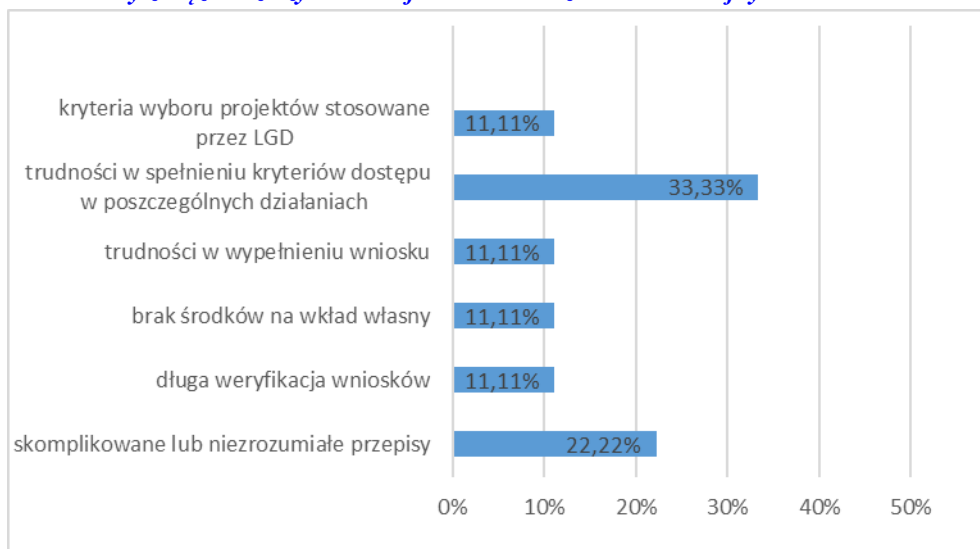
Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

Pod kategorią *inne* respondenci wskazali spotkania informacyjno-konsultacyjne prowadzone przez pracowników biura LGD w gminach. 7,69 % badanych wskazało te spotkania jako źródło informacji o naborach. Żaden z ankietowanych nie typował ogłoszeń w prasie lokalnej czy też strony internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

Wszyscy ankietowani wnioskodawcy korzystali z doradztwa świadczonego przez pracowników biura LGD. Ocenili oni jakości świadczonych usług w trzech kategoriach *1. Przydatność uzyskanych informacji*, *2. Stopień spełnienia oczekiwań*, *3. Kompetencje pracowników*. Ankietowani oceniali powyższe kategorie w skali od 1 do 10, gdzie 10 stanowiło najwyższą ocenę. We wszystkich badanych zakresach ocena jakości świadczonego doradztwa uzyskała najwyższą notę 10 punktów.

Najistotniejsze bariery związane z uzyskaniem dofinansowania ze środków unijnych wynikały z trudności w spełnieniu kryteriów dostępu w poszczególnych działaniach oraz wiązały się ze skomplikowanymi i niezrozumiałymi przepisami. Kolejnymi wskazywanymi barierami były długa weryfikacja wniosków, brak środków na wkład własny i kryteria wyboru projektów stosowane przez LGD. Żaden z badanych nie wymienił niedostatecznej ilości informacji na temat możliwości realizacji poszczególnych działań. Świadczy to o skuteczności działań informacyjnych prowadzonych przez Stowarzyszenie LGD „Brama na Podlasie”. Poniżej wykres przedstawiający zestawienie odpowiedzi udzielanych przez badanych.

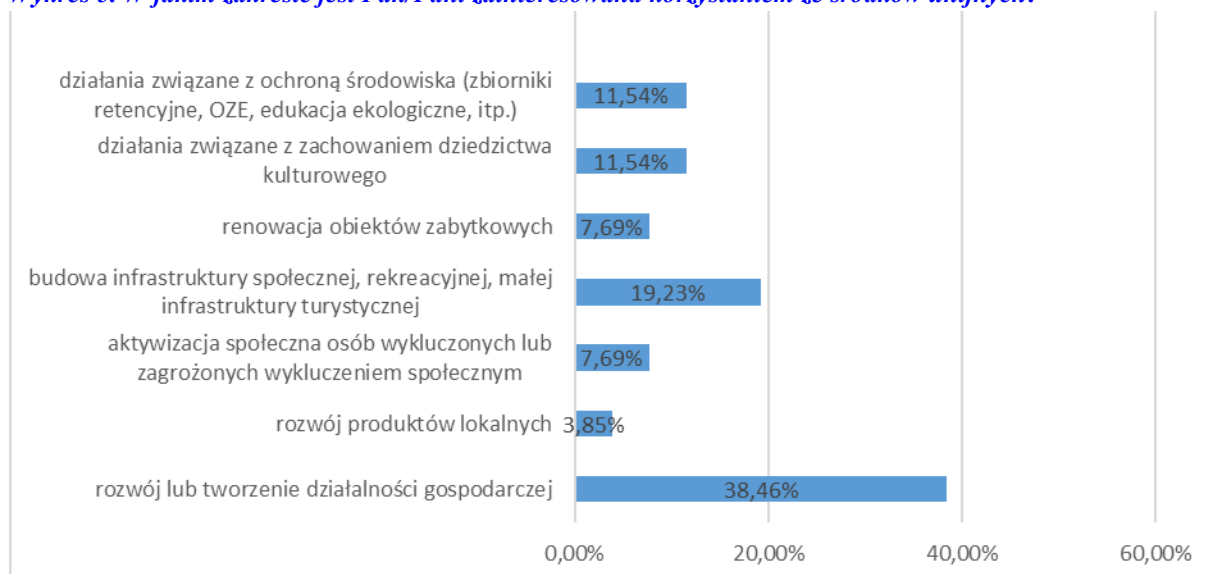
Wykres 4. Główne bariery związane z uzyskaniem finansowania ze środków unijnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych.

Mimo wykazanych barier stanowiących przeszkodę w staraniu się o dofinansowanie, każda z badanych osób deklaruje chęć korzystania w przyszłości ze środków dostępnych w ramach naborów ogłaszanych przez LGD „Brama na Podlasie”. Natomiast zainteresowanie poszczególnymi zakresami tematycznymi przedstawia się następująco:

Wykres 5. W jakim zakresie jest Pan/Pani zainteresowana korzystaniem ze środków unijnych?

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych.

Osoby składające wnioski w ramach przeprowadzonych przez Stowarzyszenie naborów często zwracały uwagę na niezrozumiałą, zawiłą lub niewystarczającą opis kryteriów wyboru operacji. Podnoszono również problem nieadekwatnego doboru kryteriów do poszczególnych przedsięwzięć. Zgłaszano potrzebę dostosowania kryteriów do konkretnych naborów. Argumentowano to faktem, iż ujednolicona karta często powoduje problemy z osiągnięciem minimum punktowego. Dowodem na potrzebę przychylenia się do uwag

beneficjentów jest ilość protestów, które wypłynęły do biura Stowarzyszenia po naborach 3/2016 i 4/2016 dotyczących przedsięwzięcia 2.1.1. *Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD*.

4.2. Realizacja działań ujętych w *Planie Komunikacji*

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” realizuje *Plan Komunikacji*, którego celami są:

I. Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR.

II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR.

III. Poprawa efektywności wdrażania LSR.

Pierwszy cel dotyczy głównie upowszechniania informacji nt. zakresów planowanych do realizacji działań oraz zasad udzielania wsparcia, a także terminów naborów wniosków. Drugi ma za zadanie zachęcić mieszkańców z obszaru LGD do aktywnego włączenia się w działania ujęte w LSR poprzez przedstawienie potencjalnych korzyści z podjętej współpracy, a także bieżące dostosowywanie się LGD do oczekiwań odbiorców. Trzeci cel służy m.in. zadbaniu o najwyższą efektywność wydatkowania środków publicznych w ramach wdrażania LSR, poprzez bieżące monitorowanie i ocenę postępu prac.

4.2.1. Harmonogram działań aktywizujących i wskaźniki realizacji

Harmonogram działań aktywizacyjnych w ramach *Planu Komunikacji* w roku 2016 zakładał następujące działania:

1. W ramach celu I. *Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR* zaplanowano realizację kampanii informacyjno-promocyjnej nt. działalności LGD poprzez następujące środki:

- komunikaty na stronach internetowych i portalach społecznościowych,
- ogłoszenia w prasie,
- broszury,
- spotkania informacyjne dla członków LGD,
- spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD.

Tabela 5. Zestawienie wskaźników do celu I. *Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR*

WSKAŹNIKI			
Nazwa działania	Wskaźnik produktu	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Liczba stron internetowych LGD	1	1
	Liczba portali społecznościowych	1	1
Ogłoszenia w prasie	Liczba ogłoszeń	3	2
Wydanie broszur informacyjno-promocyjnych	Liczba wydanych broszur informacyjno-promocyjnych	2	2
Spotkania informacyjne dla członków LGD	Liczba zorganizowanych spotkań	1	1
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców	Liczba zorganizowanych spotkań	16	16
Spotkania informacyjno-konsultacyjne przed ogłaszaniem konkursami	Liczba spotkań	4	5

Nazwa działania	Wskaźnik rezultatu	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Liczba wejść rocznie	500	6814
	Liczba wejść rocznie	200	884 844
Ogłoszenia w prasie	Liczba osób, do których dotrą publikowane ogłoszenia	12000	11335
Wydanie broszur informacyjno-promocyjnych	Liczba osób, która zapozna się z broszurą informacyjno-promocyjną	1040	1050 1047
Spotkania informacyjne dla członków LGD	Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach	50	61
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców	Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	240	345 315
	Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD	168	331 302
Spotkania informacyjno-konsultacyjne przed ogłaszaniem konkursami	Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach	62	91
	Liczba osób zadowolonych ze spotkań	42	87

Źródło: opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR.

Grupa docelowa działań zaplanowanych w ramach realizacji celu:

- mieszkańcy LGD w tym: członkowie LGD, lokalni liderzy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, grupy defaworyzowane: osoby młode do 29 lat i starsze powyżej 50 roku życia mające trudną sytuację na rynku pracy, bezrobotni, osoby lub rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym i ubóstwem.

W ramach działania zrealizowano następujące zadania:

- Uruchomiono i prowadzono stronę internetową Stowarzyszenia na portalu społecznościowym Facebook; strona znajduje się pod linkiem <https://www.facebook.com/lgdbramanapodlasie/?fref=ts>. Ze statystyk strony uzyskano informacje, iż polubiona została przez 179 osób, śledzona przez 844 osoby (zainteresowanie jednym z postów) - stan na ~~05.01.2017~~ 02.01.2017 r.
- Opublikowano w prasie (Gazeta Współczesna) dwa ogłoszenia, które ukazały się 22.08.2016 r. i 30.11.2016 r. Łącznie ogłoszenia dotarły do 11335 osób. Ogłoszenia dotyczyły naborów prowadzonych przez LGD:
 - pierwsze ogłoszenie naborów wniosków w ramach przedsięwzięcia 3.2.2. *Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne Lokalnej Strategii Rozwoju „Brama na Podlasie”* z zakresu budowy i przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej oraz w ramach przedsięwzięcia 1.3.2. *Zachowanie dziedzictwa obszaru Lokalnej Strategii Rozwoju „Brama na Podlasie”* z zakresu zachowania dziedzictwa lokalnego.
 - drugie ogłoszenie dotyczyło naborów w ramach przedsięwzięcia 2.1.1. *Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD* z zakresu podejmowania oraz rozwijania działalności gospodarczej.
- Przygotowano we własnym zakresie dwie broszury dotyczące prowadzonych naborów na konkursy z zakresu podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej. Z broszur skorzystało ~~50~~ 400 osób

(uczestniczących w spotkaniach przez organizowanymi konkursami oraz korzystających z doradztwa w biurze LGD). Broszury zostały zamieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” pod linkiem <http://bramanapodlasie.pl/aktywizacja/ulotki-dt.-przedsiębiorczosci.html>. Szacuje się, że z broszurami elektronicznymi zapoznało się ~~1000~~ 647 osób śledzących stronę.

4. Zorganizowano i przeprowadzono spotkanie informacyjne dla członków LGD – w spotkaniu, które odbyło się 23 maja 2016 roku uczestniczyło 61 osób. Realizacja LSR jest od 1.06.2016

5. Pracownicy biura LGD brali udział w spotkaniach z mieszkańcami LGD.

W 16 spotkaniach – na terenie każdej z gmin członkowskich – uczestniczyło ~~345~~ 315 osób, na podstawie ankiet monitorujących ustalono, iż ~~331~~ 302 osoby wykazało pozytywną opinię o spotkaniu. Odbyły się:

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Wysokie Mazowieckie 30.05.2016 r – w spotkaniu wzięło udział 21 osób, z czego 19 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Miasto Wysokie Mazowieckie 30.05.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 15 osób, z czego 14 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Kulesze Kościelne 31.05.2016 r – w spotkaniu wzięło udział 20 osób, z czego 18 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Czyżew 8.06.2016 r – w spotkaniu wzięło udział 16 osób, z czego 16 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Kołaki Kościelne 21.06.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 21 osób, z czego 21 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Zambrów 23.06.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 21 osób, z czego 21 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Szepietowo 23.06.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 21 osób, z czego 21 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Nowe Piekuty 23.06.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 16 osób, z czego 15 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Miasto Zambrów 28.06.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 17 osób, z czego 16 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Rudka 29.06.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 20 osób, z czego 18 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Miasto Brańsk 30.06.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 17 osób, z czego 17 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Klukowo 30.06.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 17 osób, z czego 16 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Szumowo 5.08.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 21 osób, z czego 20 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Brańsk 30.08.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 14 osób, z czego 13 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Rutki 30.09.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 30 osób, z czego 29 było zadowolonych,

- spotkanie z mieszkańcami LGD – Gmina Ciechanowiec 2.12.2016 r. – w spotkaniu wzięło udział 28 osób, z czego 28 było zadowolonych.

2. W ramach celu II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR zaplanowano następujące sposoby informowania o warunkach korzystania ze środków w ramach wdrażania LSR:

- ogłoszenia w siedzibie LGD i instytucjach publicznych zrzeszonych gmin,
- komunikaty na stronach internetowych,
- spotkania informacyjno-konsultacyjne,
- konsultacje indywidualne.

Tabela 6. Zestawienie wskaźników do celu II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR

WSKAŹNIKI			
Nazwa działania	Wskaźnik produktu	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Strona internetowa	1	1
	Portal internetowy	1	1
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców	Liczba zorganizowanych spotkań	4	5
Konsultacje indywidualne/doradztwo	Liczba godzin świadczonego doradztwa	175	187,25
Nazwa działania	Wskaźnik rezultatu	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Liczba wejść rocznie	500	6814
	Liczba wejść rocznie	200	179/ 884-844
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców	Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	60	91
	Liczba osób zadowolonych ze spotkań informacyjno-konsultacyjnych	42	87
Konsultacje indywidualne/doradztwo	Liczba wniosków/operacji, które wpłyną do LGD	30	60-57

*w okresie realizacji LSR

Źródło: opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR.

Grupa docelowa działań zaplanowanych w ramach realizacji celu:

- wszyscy potencjalni wnioskodawcy, NGO, przedstawiciele JST, grupy defaworyzowane: osoby młode i starsze, bezrobotni, osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

W ramach działania zrealizowano następujące zadania:

1. Uruchomiono i prowadzono stronę internetową Stowarzyszenia pod adresem www.bramanapodlasie.pl – odnotowana liczba wejść na stronę 6814 - stan na 5-01-2017 ~~02.01.2017~~ r.
2. Uruchomiono i prowadzono stronę internetową Stowarzyszenia na portalu społecznościowym Facebook; strona znajduje się pod linkiem <https://www.facebook.com/lgdbramanapodlasie/?fref=ts>. Ze statystyk strony uzyskano informacje, iż polubiona została przez 179 osób. Śledzona przez 844 osoby (zainteresowanie jednym z postów).
3. Przeprowadzono 5 spotkań informacyjno-konsultacyjnych przed organizowanymi naborami, w których wzięło udział 91 osób, z czego 87 było zadowolonych. Spotkania odbywały się przed organizowanymi naborami, miejscem spotkań była sala konferencyjna Urzędu Miasta w Wysokiem Mazowieckiem. Spotkania odbyły się w następujących terminach:

- 26.08.2016 r. spotkanie dotyczące **naboru 1/2016** na operacje z zakresu budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej. W spotkaniu wzięło udział 16 osób, z czego 15 było zadowolonych.
 - 26.08.2016 r. spotkanie dotyczące **naboru 2/2016** na operacje z zakresu zachowania dziedzictwa lokalnego. W spotkaniu wzięło udział 16 osób, z czego 15 było zadowolonych.
 - 19.10.2016 r. spotkanie dla **potencjalnych beneficjentów działania 8.6. w ramach RPO WP** dotyczące konkursów na następujące typy operacji 7/ inwestycje w obiekty działające w sferze dziedzictwa kulturowego do zwiększenia ich dostępności dla mieszkańców, 9/ rewitalizacja obiektów i przestrzeni użyteczności publicznej, 10/ infrastruktura związana z opieką przedszkolną. W spotkaniu wzięły udział 24 osoby, z czego 23 były zadowolone.
 - 24.11.2016 r. spotkanie dotyczące **naboru 3/2016** na operacje z zakresu podejmowania działalności. W spotkaniu wzięły udział 23 osoby, z czego 22 były zadowolone.
 - 25.11.2016 r. spotkanie dotyczące **naboru 4/2016** na operacje z zakresu rozwijania działalności gospodarczej. W spotkaniu wzięło udział 12 osób, z czego 12 było zadowolonych.
- Osoby uczestniczące w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych otrzymały wybrane materiały informacyjno-promocyjne tj. notes, długopis, kubek, smycz, lizak, torba.

4. Pracownicy biura w ramach obowiązków służbowych świadczyli nieodpłatnie doradztwo skierowane do mieszkańców LGD „Brama na Podlasie” oraz osób planujących realizować inwestycje/działania na terenie LGD „Brama na Podlasie”. W ramach świadczonego doradztwa osiągnięto następujące wskaźniki: doradztwo konkursowe - 82,25 godz., doradztwo pozakonkursowe 105 godz.

W wyniku świadczonego doradztwa w badanym okresie wpłynęło do Biura ~~60~~ 57 wniosków.

3. W ramach celu I. *Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR* i II *Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR* zaplanowano następującą aktywizację mieszkańców LGD:

- komunikaty na stronach internetowych i portalach społecznościowych,
- inicjatywy informacyjno-promocyjne (szkolenia, konferencje, wyjazdy, targi, imprezy itp.),
- materiały promocyjne.

Tabela 7. Zestawienie wskaźników realizacji celu I. *Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR* i celu II. *Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR*

WSKAŹNIKI			
Nazwa działania	Wskaźnik produktu	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Strona internetowa	1	1
	Portal internetowy	1	1
Inicjatywy informacyjno-promocyjne	Liczba inicjatyw informacyjno-promocyjnych	6	6
Zakup materiałów promocyjnych	Liczba kompletów materiałów promocyjnych	1	1
Nazwa działania	Wskaźnik rezultatu	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Liczba wejść rocznie	500	6814
	Liczba wejść rocznie	200	179/ 884 -844
Inicjatywy informacyjno-promocyjne	Liczba osób, które wezmą udział w tych inicjatywach	400	4368 -1326
Zakup materiałów promocyjnych	Liczba osób, do których dotrą materiały promocyjne	1000	1000

Źródło: opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR.

Grupa docelowa działań zaplanowanych w ramach realizacji celu:

- mieszkańcy LGD,
- lokalni liderzy,
- wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w tym w szczególności organizacje pozarządowe, przedstawiciele JST, przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane: osoby młode do 29 lat i starsze powyżej 50 roku życia mające trudną sytuację na rynku pracy, bezrobotni, osoby lub rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym i ubóstwem.

W ramach działania zrealizowano następujące zadania:

1. Zakupiono komplet materiałów promocyjnych w skład, którego wchodziły: lizak z oznakowaniem 500 szt, rollup w kasecie z oznakowaniem 1 szt, długopis z nadrukiem 1000 szt, notes z oznakowaniem 400 szt, torba eko z oznakowaniem ~~400~~ 1000 szt., kubki z nadrukiem 260 szt., smycze z nadrukiem 400 szt., torby papierowe z nadrukiem 200 szt.

2. Przeprowadzono następujące inicjatywy informacyjno-promocyjne:

a) Udział w dożynkach wojewódzkich - dnia 28.08.2016 r. dwóch pracowników Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie” uczestniczyło w ww. inicjatywie otwartej poprzez wystawienie stoiska informacyjno-konsultacyjnego. Uczestnicy imprezy na stoisku mogli uzyskać informacje dotyczące założeń LSR 2014-2020 oraz dodatkowo pozyskać wiedzę z zakresu trwających naborów. Osoby odwiedzające stoisko otrzymywały wybrane gadzety promocyjne oraz odbyła się degustacja produktów lokalnych charakterystycznych dla obszaru LGD. Według danych oszacowanych przez pracowników biura LGD „Brama na Podlasie” stoisko odwiedziło 1000 osób.

b) Wyjazd studyjny nt. odnawialnych źródeł energii – w dniach 15-17.09.2016 r. przedstawiciele Urzędów Miast i Gmin będących członkami Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”, członkowie Stowarzyszenia oraz pracownicy Biura uczestniczyli w wyjeździe studyjnym nt. odnawialnych źródeł energii, w tym wykorzystania instalacji fotowoltaicznych przy produkcji energii elektrycznej na terenie województwa lubelskiego. Celem wyjazdu było podniesienie wiedzy osób z obszaru Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie” z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na przykładzie już istniejących instalacji fotowoltaicznych. W wyjeździe wzięło udział ~~20~~ 24 osoby.

c) Szkolenie dot. włączenia społecznego – w następujących terminach 3.10.2016, 7.10.2016, 20.10.2016, 25.10.2016, 27.10.2016 oraz 14.12.2016 w ramach inicjatywy zrealizowano cykl 6 spotkań, których tematyka dotyczyła konstruowania i realizacji Programów Aktywności Lokalnej w ramach instrumentu RLKS. Omawiano następujące zagadnienia:

- realizacji projektów współfinansowanych z EFS w ramach RPOWP 2014-2020, a w szczególności kwalifikowalności kosztów i instrumentów do realizacji PAL-i,
- zasad opracowywania i konstruowania programu w aspekcie partnerstwa,
- diagnozę społeczną oraz określenie zadań zespołu diagnostycznego,
- podstaw i zasad opracowywania i konstruowania celów PAL-i, określenie harmonogramu oraz budżetu przedsięwzięć.

Spotkania odbyły się w sali konferencyjnej Urzędu Miasta w Wysokiem Mazowieckiem W spotkaniach wzięły udział 42 osoby, wszyscy otrzymali wybrane materiały informacyjno-promocyjne oraz pendrive.

d) Broszura OZE – treść broszury to kompendium wiedzy nt. OZE dla potencjalnych wnioskodawców. Broszurę wydano w formie papierowej w ilości 200 szt. oraz zamieszczono na stronie internetowej LGD „Brama na Podlasie”.

e) Forum NGO - dnia 9.12.2016 r. w Centrum Konferencyjnym Restauracji „Odessa” w Wysokiem Mazowieckiem odbyło się forum dla organizacji pozarządowych, będące podstawą do wymiany wiedzy i doświadczeń nt. codziennej pracy NGO w kontekście aspektów prawnych, a także finansowania swoich działań. Forum dało także okazję do wymiany doświadczeń nawiązania kontaktów pomiędzy lokalnymi Stowarzyszeniami. Przedstawiciele organizacji pozarządowych, biorący udział w Forum NGO, mieli możliwość zaprezentowania efektów swojej działalności. W spotkaniu wzięło udział 40 osób, wszyscy otrzymali wybrane materiały informacyjno-promocyjne oraz pendrive.

f) Szkolenie dot. przedsiębiorczości – dnia 5.12.2016 r. w Dworku „Łosie” w Łosiach Dołęgach odbyło się szkolenie z zakresu przedsiębiorczości dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą oraz rozwijających działalność gospodarczą na obszarze Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie pt. „*Jak przygotować dokumentację aplikacyjną oraz realizować operację, aby uzyskać dofinansowanie*”. W szkoleniu wzięło udział 20 osób, głównie osób fizycznych planujących podjąć działalność gospodarczą we własnym imieniu. Wszyscy uczestnicy szkolenia otrzymali materiały informacyjno-promocyjne.

4.2.2. Ocena skuteczności zrealizowanych działań

Ocena skuteczności i adekwatności działań prowadzonych przez LGD „Brama na Podlasie” w ramach realizacji *Planu Komunikacji* została dokonana w oparciu o opinie mieszkańców obszaru LGD. W ramach badania zebrano od mieszkańców 160 ankiet ewaluacyjnych. Przeważającą grupę respondentów stanowią osoby w wieku 30-50 lat – aż 50 % badanych. Wśród mieszkańców, którzy wypełnili ankiety było 113 kobiet, co stanowi 70,62 % ogólnej liczby badanych. Najwięcej ankiet wpłynęło z gmin: Szumowo (15%), Ciechanowiec (13,13%) i Rutki (10%). Najmniej zaś z gminy Czyżew (2,5%) i miasta Zambrów (2,5%). 56,25 % respondentów zamieszkiwało obszar wiejski.

Tabela 8. Charakterystyka respondentów ankiet ewaluacyjnych dla mieszkańców

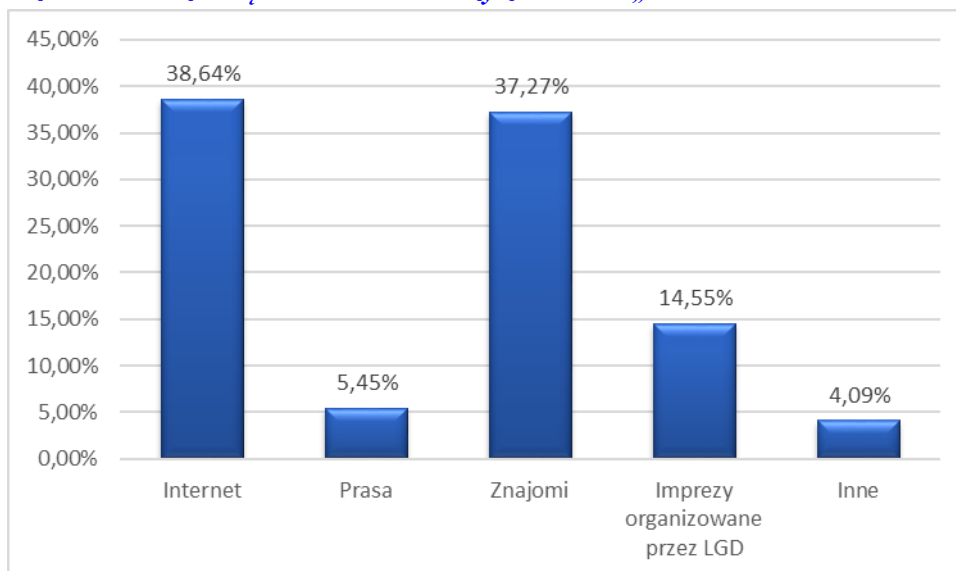
	N	%		N	%
Płeć			Wiek		
Kobieta	113	70,62 %	Do 29 lat	30	18,75 %
Mężczyzna	47	29,38 %	30-50 lat	80	50 %
Zamieszkiwana gmina			51-65 lat	48	30 %
			Powyżej 65 lat	2	1,25 %
Miasto Wysokie Mazowieckie	8	5,00 %	Miejsce zamieszkiwania		
Gmina Wysokie Mazowieckie	9	5,63 %	Obszar miejski	70	43,75 %
Miasto Brańsk	15	9,38 %	Obszar wiejski	90	56,25 %
Gmina Brańska	6	3,75 %			
Miasto Zambrów	4	2,50 %			
Gmina Zambrów	5	3,16 %			
Gmina Szumowo	24	15,00 %			
Gmina Rutki	16	10,00 %			

Gmina Kołaki Kościelne	10	6,25 %
Gmina Kulesze Kościelne	11	6,88 %
Gmina Szepietowo	10	6,25 %
Gmina Czyżew	4	2,50 %
Gmina Ciechanowiec	21	13,13 %
Gmina Klukowo	7	4,38 %
Gmina Rudka	5	3,13 %
Gmina Nowe Piekuty	5	3,13 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych.

Najczęściej wymienianymi kanałami, z których respondenci dowiedzieli się o Stowarzyszeniu LGD „Brama na Podlasie” były: Internet (38,6%) i znajomi (37,27%), zaś najrzadziej wskazywano jako źródło informacji prasę (5,45%). Około 4,09 % badanych wskazało, iż wiedzę o LGD uzyskało z innych źródeł.

Wykres 6. Z jakich źródeł dowiedział się Pan/Pani o Stowarzyszeniu LGD „Brama na Podlasie”?

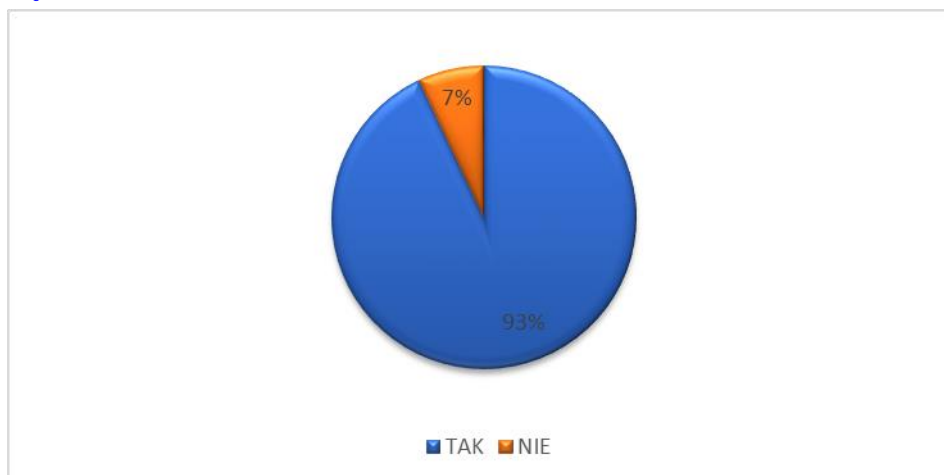

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych.

Osoby korzystające ze strony internetowej stowarzyszenia/profilu Facebook najczęściej szukały informacji o możliwości uzyskania dofinansowania (42,67%), działalności prowadzonej przez LGD, informacji ogólnych o Stowarzyszeniu (30,22 %) oraz prowadzonych przez LGD działaniach tj. szkoleniach, konferencjach, spotkaniach (25,78 %).

Około 93 % ankietowanych uważa, iż działania prowadzone w ramach realizacji *Planu Komunikacji* w roku 2016 były adekwatne do potrzeb mieszkańców obszaru LGD.

Wykres 7. Czy uważa Pan/Pani, że działania realizowane w ramach Planu Komunikacji są adekwatne do potrzeb mieszkańców obszaru LGD?

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych.

Osoby, które wyraziły swoją negatywną opinię sugerowały, iż w ramach prowadzonej działalności, Stowarzyszenie powinno organizować imprezy własne, podejmować działania, których celem będzie zwiększenie kontaktu z mieszkańcami oraz zamieszczać informacje nie tylko w obecnie prowadzony sposób, ale również w TV publicznej i na plakatach informacyjnych.

W ankiecie skierowanej do mieszkańców zapytano o ocenę skuteczności działalności informacyjno-promocyjnej Stowarzyszenia. Respondenci mieli ocenić zagadnienia w skali od 1 do 5 (gdzie 1 to najniższa ocena, 5 najlepsza ocena). Poniżej zestawienie ocenianych zagadnień wraz z uśrednioną oceną.

Tabela 9. Ocena skuteczności działalności informacyjno-promocyjnej LGD „Brama na Podlasie”

Oceniany aspekt	Uśredniona ocena
Ogłoszenia w prasie	3,5
Publikacje (broszury, ulotki)	3,9
Strona internetowa	4,4
Facebook	4,0
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD	4,1
Doradztwo świadczone w biurze	4,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych.

Wśród ocenianych aspektów najwyżej oceniono stronę internetową Stowarzyszenia oraz zamieszczane na niej informacje. Wysoko również oceniano doradztwo świadczone w biurze i spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD. Najniżej oceniono ogłoszenia w prasie. Ocena ta wynika z faktu, iż nie każdy korzysta w prasy codziennej. Natomiast należy mieć na uwadze, że w prasie ogłaszane są nabory prowadzone przez LGD, te same treści można znaleźć m.in. na stronie internetowej Stowarzyszenia, która przez tych samych badanych została wysoko oceniona.

Jeśli zaś chodzi o opinię mieszkańców na temat działalności aktywizacyjnej Stowarzyszenia średnia ocen wskazuje, iż najwyżej oceniono udział Stowarzyszenia w imprezach otwartych tj. imprezy gminne, targi (4,1), najniżej wyjazdy studyjne (3,8).

Tabela 10. Ocena skuteczności działalności aktywizacyjnej LGD „Brama na Podlasie”

Oceniany aspekt	Uśredniona ocena
Wyjazdy studyjne	3,8
Szkolenia	4,1
Konferencje	4,0
Udział LGD w imprezach otwartych tj. imprezy gminne, targi	4,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

Ocena działalności informacyjno-promocyjnej i aktywizującej została dokonana również przez Członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”, którzy wypełnili ankiety ewaluacyjne.

Tabela 11. Charakterystyka respondentów ankiet ewaluacyjnych dla członków LGD „Brama na Podlasie”

	N	%		N	%
Płeć			Wiek		
Kobieta	10	67 %	Do 29 lat	0	-
Mężczyzna	5	33%	30-50 lat	11	73,3 %
Sektor			51-65 lat	4	26,7 %
			Powyżej 65 lat	0	-
Publiczny	3	20 %			
Społeczny	6	40 %			
Gospodarczy	6	40 %			

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”.

Członkowie Stowarzyszenia biorący udział w badaniu ewaluacyjnym pozytywnie ocenili działania informacyjno-promocyjne prowadzone przez LGD. W skali od 1 do 5 średnia ocen wyniosła 4,7. Najwyżej zostały ocenione komunikaty na stronie internetowej, spotkania informacyjne przed organizowanymi naborami oraz spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców w gminach – wszystkie powyższe kategorie uzyskały średnią ocen 4,9.

Tabela 12. Ocena działań podejmowanych przez LGD „Brama na Podlasie”

Oceniany aspekt	Uśredniona ocena
Skuteczność prowadzonej kampanii informacyjno-promocyjnej LGD	
Komunikaty na stronie internetowej	4,9
Komunikaty na portalu internetowym (Facebook)	4,2
Ogłoszenia w prasie	4,3
Broszury/ulotki	4,7
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD w gminach	4,8
Spotkania informacyjne przed organizowanymi konkursami	4,9
Przydatność materiałów informacyjno-promocyjnych (m.in. notes, długopis, pendrive)	4,8
Udział w imprezach otwartych tj. imprezy gminne, targi	4,7
Spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami LGD	4,9
Szkolenia/konferencje prowadzone przez LGD	4,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”.

4.2. Funkcjonowanie biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”

Biuro zapewniło sprawne funkcjonowanie Stowarzyszenia poprzez zatrudnienie 5 osób. Wszystkie etaty oraz działalność biura były finansowane w oparciu o umowę podpisaną z Samorządem Województwa dnia 14.10.2016 r. dotyczącą realizacji projektu pt. *Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”* współfinansowanego ze środków EFS w ramach RPO WP na lata 2014-2020.

Pracownicy biura wykonywali obowiązki zgodnie z zakresem zadań określonym w *Regulaminie Biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”* m.in. sprawowali nadzór nad poprawną realizacją LSR oraz prowadzili całość dokumentacji Stowarzyszenia (w tym wnioski o płatność, uzgadnianie dokumentacji związanej z ogłaszaniem naborami, przeprowadzanie naborów i ocena wniosków oraz inne).

Pracownicy biura zabezpieczali również od strony techniczno-organizacyjnej posiedzenia Organów Stowarzyszenia:

- 1 Walne Zebranie Członków,
- 4 zebrania Członków Zarządu,
- 2 posiedzenia Członków Rady.

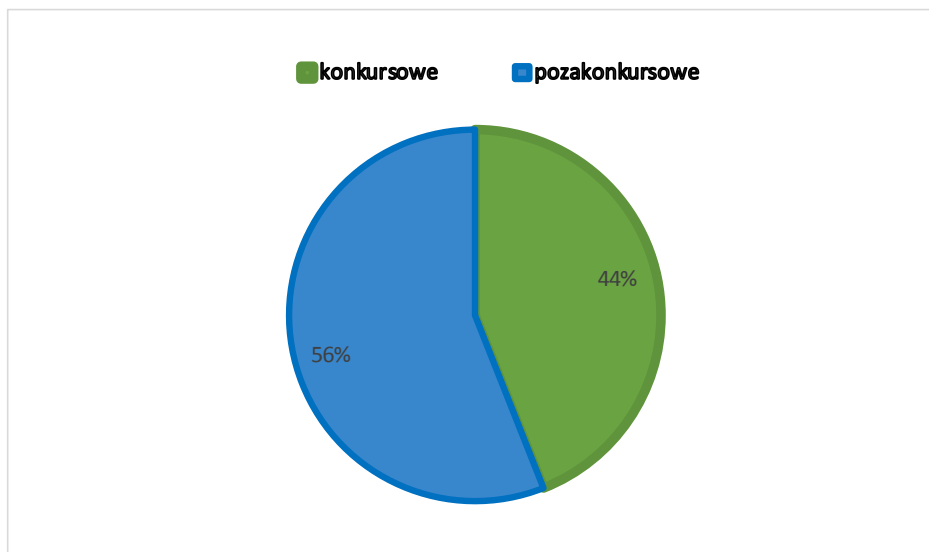
Tabela 13. Ocena działalności Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

Oceniany aspekt	Uśredniona ocena
Sprawność funkcjonowania LGD	4,9
Funkcjonowanie Zarządu LGD	4,9
Funkcjonowanie Rady LGD	4,9
Działalność biura LGD	4,9
Częstotliwość organizowanych spotkań członków LGD (Zarząd, Walne Zebranie Członków)	4,7
Skuteczność procedur stosowanych przez LGD	4,7
Sprawność przepływu informacji pomiędzy członkami LGD a biurem	4,9
Rola i wpływ LGD na rozwój obszaru LGD	4,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”.

W ramach obowiązków pracownicy udzielali bezpłatnie doradztwa: konkursowego i pozakonkursowego. Doradztwo pozakonkursowe świadczone jest w sposób ciągły, natomiast doradztwo konkursowe świadczone jest w ramach prowadzonych naborów i skupia się na przekazaniu wnioskodawcom wiedzy ściśle związanej z konkursem oraz odbywa się po wcześniejszym ustaleniu jego terminu. Z doradztwa konkursowego świadczonego przez pracowników biura skorzystało 180 65 podmiotów, z czego 64 % stanowiły osoby/podmioty korzystające z doradztwa pozakonkursowego. W ramach świadczonego doradztwa pracownicy biura wyświadczili: 82,25 godz. doradztwa konkursowego oraz 105 godz. doradztwa pozakonkursowego.

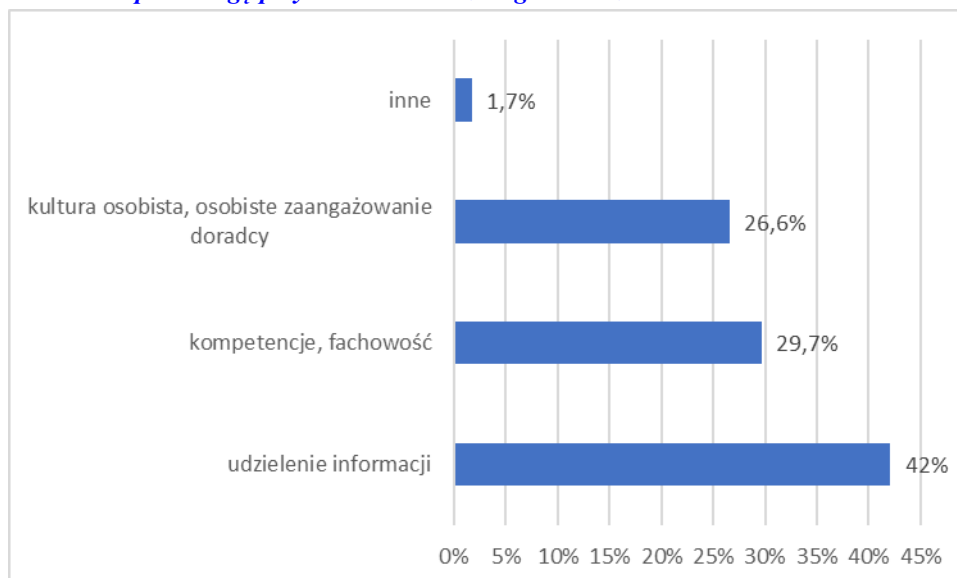
Wykres 8. Udział podmiotów w doradztwie konkursowym i pozakonkursowym – Liczba godzin wyświadczanego doradztwa konkursowego i pozakonkursowego

Źródło: Opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR.

Doradztwo pozakonkursowe świadczone przez LGD „Brama na Podlasie” ma formę osobistą lub telefoniczną. Telefonicznie udzielono doradztwa 36 37 osobom/podmiotom, natomiast osobiście 79 78. Wśród beneficjentów korzystających osobiście z doradztwa (zarówno pozakonkursowego jak i konkursowego) poziom zadowolenia wyniósł 100 %. Przy ocenie świadczonego doradztwa były brane pod uwagę najczęściej udzielane informacje (42 % odpowiedzi), następnie fachowość i kompetencje (29,7 % odpowiedzi) oraz kultura i osobiste zaangażowanie doradcy (26,6 % odpowiedzi).

Wykres 9. Czynniki brane pod uwagę przy ocenie świadczonego doradztwa

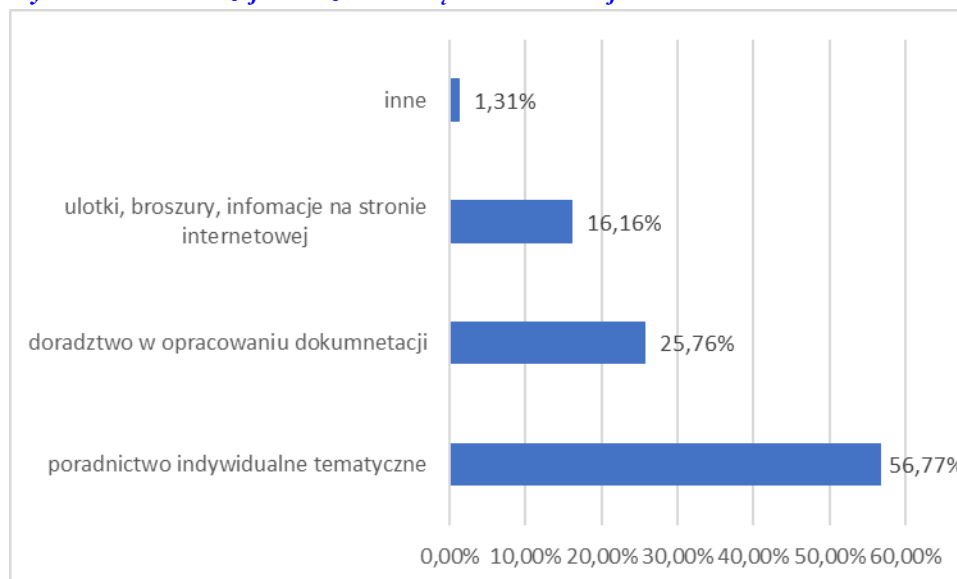

Źródło: Opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR.

Beneficjentów najbardziej interesuje doradztwo w formie poradnictwa indywidualnego (56,77 % odpowiedzi) oraz doradztwo w opracowaniu dokumentacji technicznej (25,76 % odpowiedzi). Najniższe

zainteresowanie wykazywano ulotkami, broszurami, informacjami na stronie internetowej oraz innymi formami (łącznie 17,47 % odpowiedzi).

Wykres 10. Jaki rodzaj doradztwa Panią/Pana interesuje?

Źródło: Opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR.

Zgodnie z zapisami Strategii ewaluacja dotyczy również funkcjonowania Rady Stowarzyszenia oraz szkoleń pracowników i Członków Rady.

Tabela 14. Uczestnictwo Członków Rady w posiedzeniach

Termin posiedzenia Rady	Liczba Członków Rady	Liczba obecnych Członków Rady	Frekwencja
I posiedzenie – 10.10.2016	12	12	100 %
II posiedzenie -10.10.2016	12	12	100 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy listy obecności

Tabela 15. Udział w szkoleniach dedykowanych Członkom Rady

Szkolenia Członków Rady	Liczba Członków Rady	Liczba obecnych Członków Rady	Frekwencja
30.06 – 1.07.2016, Ciechanowiec Szkolenie dla członków Rady i pracowników biura LGD”: Zasady wdrażania LSR, Zasady oceny i wyboru projektów do dofinansowania	12	12	100%
10.10.2016, Wysokie Mazowieckie Aktualizacja wiedzy z zakresu wyboru i oceny operacji	12	12	100%

* szkolenie zakończone testem sprawdzający

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy listy obecności

Tabela 16. Udział w szkoleniach dedykowany pracownikom Biura

Szkolenia pracowników Biura	Liczba uczestniczących pracowników
30.06.2016-1.07.2016, Ciechanowiec: <i>Szkolenie dla członków Rady i pracowników biura LGD</i>	3
22.08-23.08.2016, Supraśl: <i>Wykluczenie społeczne w projektach realizowanych przez LGD – podnoszenie kwalifikacji</i>	2
12-14.09.2016, Brwinów: <i>Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS) w nowej perspektywie PROW 2014-2020</i>	1
17.10.2016, Drohiczyń: <i>Partnerstwo czy dotacje?</i>	1
4.11.2016 Białystok: <i>Weryfikacja zgodności operacji z warunkami przyznania pomocy określonymi w PROW 2014-2020</i>	1
24.11.2016, Ciechanowiec: <i>Prawo Zamówień Publicznych</i>	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy dokonanych zgłoszeń i listy obecności

5. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Podsumowanie:

Ocena funkcjonowania biura LGD dokonana przez mieszkańców obszaru LGD wykazała, iż działania prowadzone przez pracowników biura związane z bieżącą pracą oraz realizacją działań zawartych w *Planie Komunikacji* są odbierane pozytywnie i cieszą się dużym zainteresowaniem.

Doradztwo świadczone przez pracowników biura według opinii wnioskodawców miało wysoki poziom, a sami pracownicy dokładali wszelkich starań aby sprostać oczekiwaniom.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż zakładane do realizacji działania w ramach *Planu Komunikacji* w roku 2016 zostały osiągnięte prawie we wszystkich kategoriach. Wyjątek stanowi zadanie „Ogłoszenia w prasie”. Planowany do osiągnięcia wskaźnik produktu „liczba ogłoszeń” wynosi 3 – natomiast zrealizowana wartość wskaźnika to 2. Wskaźnik rezultatu „liczba osób, do których dotrą publikowane ogłoszenia” 12 000 osiągnięty wartość wskaźnika 11 335. Ogłoszenia publikowane w prasie dotyczące naborów prowadzonych przez LGD. W roku 2016 przeprowadzono 4 nabory ale w 2 terminach. Ze względu na jednakowe terminy naborów opublikowano dwa ogłoszenia, każde z nich dotyczyło dwóch naborów. W związku powyższym nie było potrzeby publikacji kolejnego ogłoszenia. Podkreślić trzeba jednak fakt, iż mimo realizacji wskaźnika produktu w 67 %, wskaźnik rezultatu został osiągnięty w 95 %. Reasumując, zaistniała sytuacja wynika z dostosowania podejmowanych działań (w tym przypadku mowa o ogłoszeniach w prasie) do bieżących i realnych potrzeb uwzględniając przy tym racjonalność kosztową.

Nabory przeprowadzone przez Stowarzyszenie LGD „Brama na Podlasie” cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców. Świadczy o tym ilość wniosków, które wpłynęły do biura. Ponadto na bieżąco pojawia się wiele pytań o przyszłe nabory. Co jest potwierdzeniem informacji przedstawionych przez mieszkańców LGD w ankietach ewaluacyjnych, gdzie wyrażali zainteresowanie kolejnymi naborami. Największym zainteresowaniem cieszyło się przedsięwzięcie 2.1.1. *Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD*.

Wnioski:

- planowane w roku 2016 działania oraz nabory zostały zrealizowane,
- zrealizowane działania przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych wskaźników produktu i rezultatu,
- działania realizowane w ramach *Planu Komunikacji* cieszyły się dużym zainteresowaniem mieszkańców, aczkolwiek badani wskazywali na potrzebę np. realizacji przez LGD imprez własnych oraz większego kontaktu z mieszkańcami. Rekomenduje się uwzględnienie sugestii podczas planowania działań w kolejnych latach,
- prowadzone działania aktywizujące były pozytywnie odbierane przez mieszkańców LGD. Największym zainteresowaniem cieszyły się organizowane szkolenia oraz udział LGD w imprezach otwartych.
- z przeprowadzonego badania wynika, iż kryteria wyboru operacji są opisane w sposób zbyt ogólny, a ich interpretacja sprawia trudności. Ponadto waga punktowa poszczególnych kryteriów utrudnia osiągnięcie wymaganego minimalnego poziomu punktów. Rekomenduje się przeanalizowanie kart oceny pod kątem zasadności zastosowanych kryteriów (ich opisów) oraz wag punktowych uwzględniając specyfikę przedsięwzięć, na które będą ogłaszane przyszłe nabory.

6. ZAŁĄCZNIKI

- nr 1. Ankieta ewaluacyjna dla mieszkańców obszaru LGD „Brama na Podlasie”
- nr 2. Ankieta ewaluacyjna dla beneficjentów Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”
- nr 3. Ankieta ewaluacyjna dla członów Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”
- nr 4. Wykaz Wykresów
- nr 5. Wykaz Tabel